

Stenvender, adult (nederst) og 1K, Blåvand, 20. august 2019. Foto: Ole Friis Larsen

Blåvand Fuglestation

Af Bent Jakobsen

Vi havde fuld dækning til vores standardprogrammer både forår og efterår.

Til at varetage ringmærkningen i foråret havde vi Timothy MiCallef, Morten Jenrich Hansen og Bent Jakobsen, og de blev assisteret af Xenia Salomonsen. I efteråret var det Manon Ghis og Lisa Flam, som varetog ringmærkningen med hjælp fra Xenia Salomonsen. Undervejs i løbet af året havde vi assistance fra Susanne Primdahl, Iben Hove Sørensen, Henrik Brandt og Mathias Blicher Bjerregaard m.fl.

Om foråret har vi ikke trækobservationer, men efteråret blev dækket af Michael Brunhøj Hansen, Bent Jakobsen, Andreas Petersen og Ole Fries Larsen. Både forår og efterår havde vi stor hjælp af David Manstrup og i efteråret af Mathias Blicher Bjerregaard. Mange andre har også besøgt Hukket og givet en hånd med. Der skal lyde en stor tak til alle som har hjulpet til med både trækobservationer og ringmærkning i løbet af året.

Blåvand Fuglestation har hørt under DOF Sydvestjylland, og en arbejdsgruppe med John Frikke, Svend Åge Clausen og Bent Jakobsen har stået for organiseringen og det praktiske på fuglestationen. Henrik Bøhmer trådte i løbet af året ud af gruppen, og en stor tak til ham for indsatsen.

Anders Zuschlag takkes for at holde vores ringdatabase ved lige.

I forbindelse med guidning på fuglestationen har vi et godt samarbejde med NaturKulturVarde, som bl.a. benytter vores faciliteter til at fremvise ringmærkning.

I løbet af året har der været adskillige aktiviteter på fuglestationen.

10/3 var der arbejdsdag på fuglestationen, hvor vi var 12 personer, som gav den en skalle med oprydning, kratrydning, affaldsindsamling m.m. Samme dag blev Blåvandrusen overdraget fra Blåvand Fuglestations venner til Blåvand Fuglestation med en tale af formanden for Blåvand Fuglestations venner Jørgen Grønne og der blev til deltagerne serveret et glas vin.

Blåvand ved Bent Jakobsen og Skagen Fuglestation ved Simon Christiansen deltog 28-31/3 i den tredje International Birdobservatory Conference (IBOC3), som foregik i Eilat i Israel. Spændende at høre, hvad der foregår på fuglestationer verden over, men ikke mindst skabes der mange kontakter på sådan en conference. Referat kan læses i DOFT årgang 113, 2019 side 108.

Den årlige strandskadens dag var 4/8. Vi havde lånt Nationalpark Vadehavets udstillingsvogn og tog imod gæster til vores åbent hus-arrangement. Dagen bød på

Hvidbrynet løvsanger, Blåvand, 1. oktober 2019. Foto: Michael Brunhøj

Travlt ved nettene, 24. september 2019. Foto: Bent Jakobsen

40 besøgende som fik lidt indblik i det arbejde vi laver på fuglestationen i form af træktællinger og ringmærkning.

DOF Sydvestjylland afholdt deres årlige medlemmernes aften i år på Blåvand Fuglestation 3/9. Selvom det var et aftenarrangement, dukkede mere end 40 deltagere op til grillpølser, en guidet tur og oplysning om det spændende arbejde som foregår på Blåvand Fuglestation. Derudover kunne vi fremvise ringmærkning af fugle.

6/10 var det Eurobirdwatch, hvor træksteder i hele Europa formidler fugletræk på samme dato. Efterfølgende indsamles data fra alle stationerne. 50 personer besøgte Blåvand Fuglestation og kunne denne dag se adskillige trækkende småfugle og gæs. Også ringmærkning var på programmet og flere heldige deltagere fik en hvidbrynet løvsanger at se.

I uge 42 afholdt Feltornitologisk Udvalg som tidligere år feltræf i Vadehavsområdet. I denne uge samledes hundredvis af fuglekiggere i området, og om aftenen blev der afholdt foredrag m.m. på fuglestationen. Igen i år blev feltræffet en gedigen succes, og rigtig mange trækfugle sås; men også sjældne arter blev det til. Især østlig lundsanger som var en ny art for landet fik rigtig mange af deltagerne glæde af.

2/11 havde Fuglestationsudvalget møde med hovedbestyrelsen på Blåvand Fuglestation angående fremtiden for DOF's tre A fuglestationer.

18/11 fik Foreningen Blåvand Fuglestations venner tildelt skulderklappet. Det blev også til en anerkendelse fra avisen JyskeVestkysten og Sydbank for det gode arbejde foreningen gør for fuglene ved at hjælpe Blåvand Fuglestation. Dette skulderklap betød at foreningen blev belønnet med en check på 1.000 kr.

Ved Nyeng i Ho foregår et stort træk af småfugle, især rovfugle, drosler og andre småfugle som vi ikke ser så meget af ved Blåvands Huk. Blåvandgruppen sysler i øjeblikket med planer om at få lavet et pilotprojekt på dette træk.

Observationer

Forår

Der er ingen faste tælle rutiner om foråret, hvorfor observationerne er mere sporadiske.

Lomtrækket om foråret er ret imponerende og den største dag blev 28/4 (875). Det højeste antal af sandløbere rastende på stranden i løbet af vinteren var 21/1 (620).

Ultimo april optrådte dværgmåge i pæne antal: 18/4 (40), 24/4 (74) og 25/4 (60).

De senere år med mange iagttagelser af almindelig kjove blev foråret 2019 ret skuffende med kun 14.

Af lidt mere specielle arter iagttoges tejt 1, sorthovedet måge 5, gråmåge 1, vagtel 1 og stor tornskade 1.

Ved kysten øst for fuglestationen foregår en del fiskeri med nedgarn. Et garn som bliver oversvømmet ved højvande og tømmes ved lavvande. 9/5 var der opsat et nedgarn på revlerne direkte ud for Hukket, hvor der normalt ikke står garn. I dette net blev der fundet ikke mindre end 14 døde sandløbere. Der blev holdt øje med om en ejermand kom og tømte nettet,

Der observeres fra Sabinebunkeren. 11. august 2019. Foto: Ole Friis Larsen

da der også var fisk i. Det skete dog ikke, hvorefter den lokale politibetjent blev kontaktet. Da nettet ikke havde kendingsmærker på, var det ulovligt opsat, hvorfor det blev konfiskeret.

Efterår

Ved Blåvand følger vi især de arktiske vadefugle, og sidste år udgav vi en artikel om bestandsudviklingen over 50 år, og på skemaet ses de seneste 10 år.

Af øvrige vadefugle trak bl.a. med højeste antal i parentes: Storspove 577 (22/8 48), småspove 227 (20/7 45), stor præstekrave 915 (18/8 98), almindelig ryle 4.014 (25/7 583), hjejle 481 (15/8 82), rødben 1.028 (24/7 475) og hvidklire 163 (24/7 74).

Almindelig kjove fortsætter sin deroute, da der på hele efteråret kun taltes 74 trækkende med maksimum 13/9 (15). Det er det laveste antal set på et efterår ved Blåvand Fuglestation. Efterårets total var det antal, som nemt kunne ses på en dag for 40 år siden.

Mørkbuget knortegås havde med 6.260 et rigtig godt år, hvilket ikke mindst skyldes maksimumdagen 26/9 (5.833). Derimod sås kun 24 lysbuget knortegås.

Efter sidste års mange bjerglærker kom vi ned på jorden igen med kun 39.

Blåstjert, Blåvand, 25. september 2019. Foto: Lisa Flam

Tabel 1. Årstotaler de seneste 10 år for trækket af 6 arktiske vadefuglearter.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Gnst.
Strandskade	9.710	13.785	10.911	12.977	15.495	10.698	12.387	13.580	9.025	16.948	12.551,6
Islandsk ryle	7.413	5.333	4.045	4.326	4.306	4.511	5.482	5.762	2.573	7.412	5.116,3
Lille kobbersneppe	1.610	1.830	944	854	1.155	1.491	1.173	2.197	567	1.926	1.374,7
Strandhjejle	728	491	419	412	1.115	435	487	305	218	478	508,8
Sandløber	2.318	1.412	1.976	2.059	1.211	1.718	2.039	2.541	1.553	2.809	1.963,6
Stenvender	729	640	693	468	307	335	682	429	215	735	523,3

Døde sandløbere fra fiskenet, Blåvandshuk 9. maj 2019.
Foto: Bent Jakobsen

I løbet af efteråret sås desuden tejst 2, sorthovedet måge 11, rovterne 1, bjergvipstjert 204 med maksimum 18/10 (41).

Antallet af lommer lå tæt på gennemsnittet med 2.040 og højeste antal 5/10 (204).

26/9 sås en indtrækkende natrav, sølvhejre i alt 3, gråmåge 1, grønspætte 17/7. Lapværling er blevet utroligt fåtallig og kun 4 sås.

I løbet af efteråret påbegyndte Michael Brunhøj at optage nattrækkende fugle via en parabol og optager. Dette gav nogle fantastiske resultater og en ny art til Blåvand idet en natugle blev optaget om natten 10/11.

Lisa i ringmærkningslaboratoriet. Foto. Xenia Salomonsen

Formand for Blåvand Fuglestations venner Jørgen Grønne får overbragt hæderen månedens skulderklap.

22/10 gik nattrækket fuldstændig amok. Det var en stille aften med let dis og støvregn, og Michael var ved at falde bagover, da han lyttede til nattens optagelse. I løbet af de første 40 minutter var der 3.000 stemmeytringer fra sangdrosler, 1.700 fra vindrosler og 450 fra solsorte. Derudover blev der registreret ringdrosler, rødhalse, sjaggere, hejler, strandhejler, viber, dobbeltbekkasiner og en svaleklire på optagelsen.

Lydfilen blev sendt til en ekspert i BTO, som udtalte at han aldrig havde hørt om et lignende intensivt træk.

Ringmærkning

Forår

Med i alt 3.001 ligger forårets antal helt i top. Det var især april med 1.542 fugle som var ny rekord for måneden. Næsthøjeste var 1.285 i april 2008. Også maj 859 ligger på top 10.

Det gode forår betød også at flere arter satte ny forårsrekord. Således; med den tidligere rekord i parentes: Gærdesmutte 115 (64 i 2008), rødhals 436 (330 i 2008), gransanger 358 (293 i 2014) og fuglekonge 309 (193 i 1989). Fantastisk med fuglekonge, hvor den tidligere rekord lå 31 år tilbage.

Højeste dagstal blev 7/4 238 med rødhals 93, fuglekonge 58 og gransanger 51. 20/5 249 med løvsanger 163.

Mange af Afrikatrækkerne blev i maj testet for West Nile Virus. Et projekt som fuglestationen udførte i samarbejde med Zoologisk Museum.

I løbet af foråret blev der kontrolleret fem udenlandsk ringmærkede fugle. 14/4 jernspurv fra Belgien, 20/4 løvsanger fra Norge, 20/4 fuglekonge fra Finland, 22/4 gransanger fra Tyskland og 10/5 torsanger fra Holland. 20/4 blev en fuglekonge fra Finland aflæst og den var ringmærket 3/10 2018 i Jurmo, 931 km væk og efter 6 måneder og 17 dage.

En del måger er ringmærket med farveringe, hvoraf vi har adskillige aflæsninger. Bl.a. en sølvmåge aflæst 15/2

Morten Jenrich Hansen tegner og fortæller, 9. maj 2019.
Foto: Bent Jakobsen

var ringmærket som pull 28/6 2007 i Vest Agder, Norge. Fuglen er altså 14 år gammel.

Det er ikke så tit vi ser farvemærkede stormmåger. Men 1/2 blev en adult aflæst, og den var mærket 22/2 2013 som 2K i Westerpark Holland.

24/5 aflæste vi en vendehals som vi selv havde mærket 2017, så uden tvivl en ynglefugl.

En spektakulær aflæsning var en korttået træløber som blev aflæst 30/3. Den var ringmærket i Blåvand i 2017.

Efterår

Med 2.909 fugle lå efteråret 2019 et godt stykke under gennemsnittet på 3.828. Dette skyldes bl.a. at der overhovedet ingen invasionsarter var, samt at nogle af de normalt talrige arter optrådte under gennemsnittet.

Dog lå gransanger med 265 over gennemsnittet på 135, mens løvsanger med 152 lå under gennemsnittet på 266. For begge arters vedkommende alligevel flere end de seneste to år. Helt galt var det for en af de normalt talrigeste fugle, fuglekonge med kun 272 ringmærket mod et gennemsnit på 520.

Også mejserne var utrolig fåtallige med henholdsvis sortmeise 27, blåmeise 63 og musvit 43.

Sylvia sangerne gærdesanger 52, torsanger 97, havesanger 141 og munk 215 lå ret tæt på samme antal som for de senere år.

Højeste dagstotaler 21/10 var 151, med rødhals 56 og fuglekonge 56, og 25/9 (133) med gransanger 49 og rødhals 25.

Sortstrubet bynkefugl 12 var det næstbedste efterår kun overgået i 2013 med 16. Af de fire hvidbrynet løvsanger blev de tre ringmærket 1/10 og den sidste 6/10. Arten er ringmærket hvert år siden 2008, og totalen er nu oppe på i alt 119, heraf 112 siden 1984. For tredje år i træk blev der også fanget fuglekongesanger 28/10, og der er nu i alt ringmærket 25, heraf 24 siden 1984.

Efteråret bragte kun to aflæsninger af fremmede fugle. 16/10 rødhals og 21/10 gransanger begge med svensk ring.

	Forår	Efterår
Dækning	Ringmærkning 1/3-15/6 Observationer uregelmæssigt	Ringmærkning 20/7-15/11 Observationer 1/7-15/11
Ringmærkning Total	3.001	2.909
Tre talrigest ringmærkede arter	Rødhals 436 Løvsanger 418 Gransanger 358	Rødhals 460 Fuglekonge 272 Gransanger 265
Sjældneste ringmærkede arter	Mudderklire 2 Vendehals 4 Blåhals 2 Nordlig blåhals 1 Sydlig blåhals 1 Sortstrubet bynkefugl 8 Ringdrossel 1 Buskrørsanger 1 Lundsanger 1 Sibirisk gransanger 1 Rødtoppet fugle- konge 13 Lille fluesnapper 1 Fyrremejse 1 Karmindompap 1	Mudderklire 1 Vendehals 2 Bjergvipstjert 1 Blåstjert 1 Sortstrubet bynkefugl 12 Ringdrossel 3 Lundsanger 1 Fuglekongesanger 1 Hvidbrynet løvsanger 4 Rødtoppet fuglekonge 5 Lille fluesnapper 3 Korttået træløber 5 Dværgværling 1
Observationer, almindeligste arter	Sortand 10.420 maks. Sølvmåge 7.500 maks.	Bogfinke 38.756 Stær 3.6257 Strandskade 16.948 Landsvale 12.664 Engpiber 10.749
Observationer, usædvanlige arter/antal	Vagtel Nordisk lappe- dykker Islom 2 Hvidbrytet præ- stekrave Middelhavssølv- måge 2 Sort glente Biæder Aftenfalk Pirrol Rødrygget svale Sydlig nattegal Gulirisk 3	Brilleand 2 Nordisk lappedykker Turteldue 2 Islom Stor stormsvale 7 Sodfarvet skræpe 5 Sølvhejre flere Thorshane Lunde Søkonger 12 Lille kjove 2 Mellemkjove 3 Middelhavssølv- måge 4 Steppehøg Sort glente Natugle Lille fluesnapper 5 Storpiber 5 Rødstrubet piber 2 Stor korsnæb 62 Gulirisk
Observationer, sjældne arter	Amerikansk sortand	Amerikansk sortand Gråsejler Lille rørsanger Østlig lundsanger Tajgapiber Mongolsk piber Krognæb Hætteværling/ brunhovedet værling
Ynglefugle, almindeligste (par)	Torsanger 30 Tornirisk 30	
Ynglefugle, sjældne (par)	Vendehals 2 Sortstrubet bynkefugl 10 Rødrygget tornskade 5	